

H. Instrukcja uprawy Chryzantem.

1. Schemat uprawy Chryzantem doniczkowych drobnokwiatowych.

Uprawę Chryzantem drobnokwiatowych ułatwia genetyczna zdolność do samokrzewienia. Łatwość i najprostsze warunki uprawy, pozwalają bez dużego doświadczenia ogrodnika na osiągnięcie zadowalającej jakości roślin, jak również wysokich zysków. Odmiany samokrzewiące można uprawiać:

1. w gruncie bez osłon, przenosząc około 15 września do zimnych tuneli,
2. można sadzić na miejsce stałe, przykrywając tunel folią około 15 września,
3. sadzić w tunelu przykrytym folią, silniej skarłając,
4. sadzić do tunelu przygotowanego do uprawy sterowanej.

Sadzonki po wsadzeniu rozrastają się w piękne kule. Wymagają obfitego podlewania i nawożenia. Zbyt mała wilgotność gleby daje mniejsze i bardziej zdrewniałe krzaki. Jesienią rośliny obsypują się pąkami, szczególną uwagę należy zwrócić na silną ochronę chemiczną przeciwko szkodnikom. Wielkość roślin zależy od terminu sadzenia oraz ilości sadzonek w doniczce. Rośliny sadzone w kwietniu z jednej sadzonki osiągają około 80 cm średnicy, sadzone w lipcu już tylko około 40 cm. Chryzantemy sadzone między 1 V-1 VII nie wymagają doświetlania ani też zaciemniania. Zdarza się jednak, że sadzonki wiążą letni pąk, mimo to nie dyskwalifikuje to rośliny, gdyż nie ma wpływu na jej wzrost. Zalecamy uszczyknąć sadzonki, które jeszcze nie zaczęły krzewić się w czubkach. Roślin, które już mają lekko rozkrzewione wierzchołki nie uszczykujemy. Usuwamy same wierzchołki w momencie sadzenia. Uzyskujemy duże kule sadząc po 1 VII po 3 sadzonki. Rośliny uprawiane w gruncie nie wymagają skarłania, natomiast w szklarniach i tunelach zaleca się kontrolowanie wzrostu, konieczny jest np. oprysk 0,3 % B-Nine(alar). Jeśli rośliny urosną nadmiernie, lepszym wyjściem jest ścięcie niżej, ale zawsze na zielonej, nie zdrewniałej części. Należy zwrócić uwagę, czy termin cięcia pozwoli na naturalne kwitnienie, czy nie trzeba roślin sterować. Regularne podlewanie, intensywne nawożenie to warunki otrzymania gęstych, mocno rozkrzewionych, równomiernie kwitnących kul. Zalecamy stosowanie podlewania kapilarami, należy zwrócić uwagę, by nie podlewać nadmiernie.

Podłoże musi lekko przeschnąć do następnego nawadniania. W przeciwnym razie prowadzi to do zbyt silnego wzrostu łodyg, tzw. wybujałości co daje luźny pokrój i rzadkie kwiaty. Oprócz dokarmiania z nawadnianiem, polecamy stosować dawkę Osmocote podczas sadzenia około 6 g na doniczkę. W uprawie zalecamy użyć doniczki 18 cm lub miseczki 21 cm, w których rośliny wyglądają okazalej i są stabilniejsze. Przy doborze odmian należy zwrócić uwagę, w którym tygodniu roku zakwitną. Każda odmiana ma podany termin naturalnego kwitnienia. Odmiany wczesne, tj. zakwitające w 39 tygodniu, można opóźnić ścinając je dodatkowo 1 sierpnia, powoduje to opóźnienie kwitnienia o 3 tygodnie. Odmian 42 i późniejsze nie należy ciąć po 1 lipca. Jeśli rośliny rosły w gruncie, a chcemy sterować je, by mieć pewność, że zakwitną, dobrze jest przed sterowaniem ścinać je równo. Zaczynamy sterowanie od 25 sierpnia.

2. Schemat uprawy Chryzantem doniczkowych wielkokwiatowych.

a. Uprawa tradycyjna:

Chryzantemy doniczkowe wielkokwiatowe polecane są zarówno do tradycyjnej, jak i sterowanej

uprawy. Aby uzyskać ładne rośliny w tradycyjnej uprawie, należy przestrzegać terminów ostatniego cięcia. Odmiany 11 tygodniowe tniemy przed 20 maja, a 10 tygodniowe przed 5 czerwca. Jest to trudny i mało opłacalny sposób produkcji, daje nie wyrównany towar, jednakże bardzo duże i wysokie kwiaty. Obecnie najtańsza jest produkcja sterowana. Wciąż wzrasta zapotrzebowanie na dobrej jakości chryzantemy doniczkowe wielkokwiatowe.

b. Schemat sterowanej uprawy Chryzantem doniczkowych wielkokwiatowych z przycięcia:

Do doniczek należy sadzić 2 lub 3 sadzonki. Należy zwrócić uwagę by: sadzonki były jednakowej wielkości i w tym samym stopniu ukorzenione. Ułatwieniem uprawy jest wysypanie Osmocote 3-4 mc. w ilości około 6 g na doniczkę. Uszczyknąć po kilku dniach na jednakowym poziomie oraz utrzymywać wysoką wilgotność, by rośliny dobrze odbiły (zamykać szklarnie na noc).

Proponujemy zadołować w zagonach lub ustawić w szklarni w rozstawie nie mniej niż 40 x 40 cm, po 10 dniach od przycięcia uzyskujemy pędy boczne (od 6-12). Od momentu wsadzenia intensywnie zasilamy rośliny, by przy dużej ilości bocznych pędów miały duże kwiaty. Skarlamy pierwszy raz, gdy pędy boczne mają od 1,5-2,5 cm wysokości 0,5 % B-Nine(alar) drugi raz 0,5 % po 2 tygodniach, trzeci raz 0,3 % w zależności od odmiany. Chryzantemy doniczkowe wielkokwiatowe zaciemniamy z tygodniowym zapasem, pozwoli to zakwitnąć wszystkim pędom. Kończymy sterowanie po oczyszczeniu pąków.

c. Schemat sterowanej uprawy Chryzantem doniczkowych wielkokwiatowych - jedna sadzonka na jeden kwiat:

Po terminie cięcia można sadzić od 5-9 sadzonek do misek od 21 cm do 25 cm i prowadzić na jeden pęd. Rośliny wysadzamy od 20 VII do 5 VIII. Skarlanie wykonujemy zaraz po wsadzeniu roślin. Uprawa w miskach wymaga dużej wprawy w regulowaniu wzrostu, z reguły jest to co tygodniowy oprysk 0,3 % B-Nine(alar). Ostatni oprysk wykonujemy po oczyszczeniu pąków, przerywając sterowanie. Silna ochrona przeciw szkodnikom i chorobom grzybowym, gwarantuje bardzo pokupny, luksusowy, od lat poszukiwany na rynku towar.

Umieszczona tabelka jest tłumaczeniem z francuskiego katalogu, który stanowi źródło rzetelnych informacji dla francuskich ogrodników. Metody uprawy zawarte poniżej wydłużają uprawę o dwa tygodnie jednak poprawiają jakość kwiatów skracając do minimum czas sterowania.

Nazwa	tydzień sadzenia 	tydzień uszczykiwania 	sterowanie 	skarlanie 	tydzień sadzenia 	sterowanie 	skarlanie
ALBUGO®	T 25	T 27	6 - 8 dni	2 X	T27	6 - 8 dni	2 X
ANGELYS®	T 25	T 27	6 - 8 dni	2 X	T27	6 - 8 dni	2 X
BILKIS®	T 25 - 26	T 27	6 - 8 dni	2 X	T 27 - 28	3 dni	2 X
CLOTIDOU®	T 25	T 27	6 - 8 dni	3 X	T 27	6 - 8 dni	3 X
CHUSAN®	T 26 - 27	T 28 - 29	5 dni	2 X	T 28, 29, 30	5 - 8 dni	2 X
CHUSAN Blanc®	T 26 - 27	T 28 - 29	5 dni	2 X	T 28, 29, 30	5 - 8 dni	2 X
GREEN MAGNETIC®	T 24	T 26	5 - 6 dni	2 X	T 27	5 dni	2 X

Nazwa	tydzień sadzenia 	tydzień uszczykiwania 	sterowanie 	skarlanie 	tydzień sadzenia 	sterowanie 	skarlanie
IMPACT®	T 24 - 25	T 26 - 27	5 dni	1 X	T 26 - 27	8 dni	1 X
JACANA®	T 24	T 26	8 dni	1 X	T 26	8 dni	1 X
LUDO®	T 25	T 26	5 dni	2 X	T 26	8 dni	2 X
MIRAGE®	T 25	T 26	5 dni	2 X	T 26	8 dni	2 X
MIRAL®	T 25	T 26	5 dni	2 X	T 26	8 dni	2 X
PASSION®	T 24 - 25	T 26 - 27	3 - 5 dni	2 X	T 26 - 27	3 - 5 dni	2 X
ROMY®	T 26	T 26	8 dni	2 X	T 28	5 - 6 dni	2 X
ROYALYS®					T 25	15 dni	2 X
SAKIA®	T 24	T 26	8 dni	2 X	T 26	8 dni	2 X
SAMURAJ®	T 26 - 27	T 28 - 29	5 dni	2 X	T 28, 29, 30	5 - 8 dni	2 X
VALYS®	T 25 - 26	T 27 - 28	3 - 4 dni	3 X	T 27 - 28	3 - 4 dni	3 X
T - tydzień	sterowanie 8-10 dni po przycięciu				sterowanie 8-10 dni po sadzeniu		

3. Schemat uprawy Chryzantem doniczkowych średniokwiatowych.

Odmiany średniokwiatowe uprawiamy przez cały rok. Krótka, 10 tyg. uprawa daje kilka cykli w ciągu roku. Dostosowując szklarnię zyskujemy ciągłość produkcji chryzantem. Popyt na nie wciąż wzrasta. Odmiany średniokwiatowe są szansą dla nowych inwestycji i rynków zbytu. Jest to prosta i schematyczna uprawa. Np. Sadzimy 3-5 szt. w zależności od doniczki (do miski 17 cm po 5 sztuk). Rośliny przycinamy po 5-10 dniach i zaciemniamy. Już po 8 tyg. uzyskujemy gotowy towar. Opóźniając zaciemnianie do 10 dni po uszczyknięciu otrzymamy lepiej ulistnione i rozkrzewione rośliny. (wydłuża to jednak produkcję)

Uwaga: przy sadzeniu dobieramy równe sadzonki, uszczykujemy na tym samym poziomie, np. za 5 liściem. Skarlamy, gdy pędy boczne mają ok. 2 cm-stężeniem 0,5 % B-Nine(alar). Drugi raz po 10 dniach również 0,5 % B-Nine(alar). Trzeci raz 0,3 % w zależności od potrzeb.

4. Schemat uprawy Chryzantem wielkokwiatowych ciętych.

Chryzantemy cięte to odmiany, których okres kwitnienia wypada między 1 sierpnia, a 1 listopada. Odmiany te tworzą różne typy pąków. Dobrej jakości kwiaty można uzyskać jedynie z pąka drugiego i szczytowego. Warunkiem powodzenia uprawy jest utrzymanie prawidłowego rozwoju odpowiedniego pąka. Sterowanie kwitnieniem w uprawie tradycyjnej nie jest łatwe. Od tego jaki pąk wybierzemy i oczyścimy na jeden kwiat zależy termin kwitnienia rośliny. Po wybraniu pąka i oczyszczeniu nie mamy możliwości zmiany. Dużym zagrożeniem dla pąków są szkodniki, np. wciornastki, przędziorki, zmienniki. Szkodniki te uwielbiają młode, soczyste, ukryte głęboko w liściach pączki. Często uszkodzone lub zjedzone pąki ogrodnicy zauważają po fakcie. Ratunkiem jest wybór niżej położonych pąków. Kwiaty są wtedy mniejsze, a rośliny nierówno kwitną. Dobrym wyjściem jest zaciemnianie roślin. Odmiany do tego nadające się kwitną równo, tworzą tylko pąk

szczytowy, kwiaty są mniejsze, lecz wyrównanej jakości. Powodzenie uprawy tradycyjnej zależy w głównej mierze od wiedzy, doświadczenia i wytrwałości ogrodnika. Uprawę sterowaną ułatwiają schematy i krótszy okres produkcji.

5. Schemat uprawy Chryzantem gałązkowych Santini.

Chryzantemy gałązkowe to odmiany proponowane do całorocznej uprawy na kwiat cięty. Warunkiem powodzenia uprawy jest utrzymanie rozwoju wegetatywnego roślin do wysokości 30 cm. Za wcześnie spakowane sadzonki dyskwalifikują uprawę (dla ułatwienia załączamy program oświetlania i sterowania przez cały rok). Chryzantemy gałązkowe nasadzamy w rozstawie 15 × 15 cm, a w okresie IV-VI nawet 12,5 × 12,5 cm, ale tak gęste nasadzenie proponujemy dla osób z doświadczeniem. Błędy w produkcji prowadzą do uzyskania dużego procentu roślin w II wyborze. **Gałązki prowadzimy zawsze na 1 pęd!!!** Rozstaw luźniejszy niż 15 × 15 powoduje tworzenie dużej liczby niepotrzebnych pędów u dołu. Po trzech tygodniach zaczynamy zaciemnianie. Wymagana wysokość roślin to min. 30, a max. 40 cm. Opóźnienie zaciemniania daje wysokie i wyciągnięte rośliny. Gałązki wymagają jednej siatki wspierającej. Po 7 dniach od momentu sterowania wykonujemy zabieg skarłający 0,3-0,5 % B-Nine(alar). Skarłanie poprawia pokrój gałązek ("zbiera" wszystkie kwiatostany w kształtny bukiet). Usuwamy główny pąk, gdy tylko jest widoczny. **Chryzantemy gałązkowe sterujemy zawsze do pokazania koloru!!!** Po dwóch tygodniach zaciemniania proponujemy włączyć do nawożenia nawozy z dużą zawartością potasu. Zwiększa to trwałość kwiatów, daje efektowniejszy, bardziej wyrazisty kolor oraz zapobiega więdnieniu roślin po ścięciu. Zalecane jest też kondycjonowanie kwiatów, szczególnie podczas upałów. Ze względu na duże zagęszczenie uprawa ta wymaga silnej ochrony chemicznej. Należy zapobiegawczo co 10 dni opryskiwać rośliny mocnymi środkami przeciwgrzybowymi na białą rdzę oraz uważnie zwalczać owady. Gałązki można nasadzać w kilku cyklach w ciągu roku, co zwiększa opłacalność produkcji z 1 m², jednakże przy dużych ilościach i kilku cyklach w roku wskazana jest chłodnia do przechowywania roślin.

Wszystkie powyższe informacje firma Perek przedstawiła w jak najlepszej wierze.

Firma Perek nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne straty spowodowane w uprawach w oparciu o powyższe zalecenia.